

Nr 672.

Av herr **Lindberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 370, med förslag till uppbördsförordning m. m.

Enligt 47 § Kungl. Maj:ts proposition nr 370 skall, då löneavdrag verkställes för sjöman, som icke till arbetsgivaren avlämnat debetsedel avseende preliminär skatt, avdrag ske med 20 % av det vid varje avlöningstillfälle utbetalade beloppet. För övriga skattskyldiga skall avdrag ske med 25 %. De sjömän varom fråga är skola vara vid sjömanshus inskrivna, d. v. s. sjömän som i regel sysselsättas i utrikesfart.

Det förefaller som om den föreslagna avdragsprocenten för sjöman skulle vara väl hög, vilket beaktats i en del remissyttranden. För sjömännen blir det svårt att överlämna debetsedel till arbetsgivaren eller hans ombud befälhavaren, enär i många fall sjömannen aldrig erhållit någon sådan. Detta har framhållits i yttranden såväl från kungl. kommerskollegium som av den största arbetsgivaresammanslutningen på sjöfartens område, Sveriges redareförening. I den senare organisationens yttrande ha de ombordanställdas organisationer instämt. I fråga om avgångsprocentens storlek ha också de nämnda organisationerna ansett att 15 % skulle vara till fyllest, och ett par sjömanshusdirektioner ha ansett 20 %, eller det Kungl. Maj:t föreslagit, vara till fyllest.

Vad som i remissyttranden framhållits angående svårigheten för sjömännen att till arbetsgivaren överlämna sina skattesedlar, liksom också vad som anförts rörande sjömannens möjligheter att i tid inkomma med självdeklaration, torde vara riktigt. Tillkommer emellertid ett par omständigheter som böra beaktas.

Även om en sjöman i tid kunnat avlämna sin självdeklaration är det icke alls säkert att han därför i tid kan erhålla sin debetsedel. Den tid då dessa sändas ut vistas måhända sjömannen långt borta från sitt hemland, och det kan dröja månader innan debetsedeln kommer honom till handa och i vissa fall kommer den honom aldrig till handa. Sjöman skulle således alltid komma att erhålla ett avdrag av 20 % å sin lön. Detta straff kan aldrig få den verkan att sjömannen ett annat år inlämnar debetsedeln i tid, vilket måste vara syftet med det högre avdraget. Ifrågasättas kan om icke 15 % redan det är en väl hög beskattning.

Utgår man emellertid från att avdrag i det ojämförligt stora flertalet fall kommer att ske med 20 % och detta visar sig vara för högt, skall, såvitt sjömannen gör framställning härom, överskjutande eller för högt erlagd skatt kunna restitueras under vissa förutsättningar. Här blir det likaledes för sjömannen stora svårigheter att vinna rättelse. Många ha icke fått någon debet-

sedel, de veta icke hur mycket de bort erlægga i skatt, och även om de erhålla nödvändiga uppgifter härom, så blir det ändock stora svårigheter för dem att få rättelse vidtagen.

Den största gruppen sjömän, matrosar och eldare samt motormän, åtnjuter för det närvarande en månadslön av 302 kronor, vartill kommer kost och logi ombord. Årsinkomsten blir härigenom för dem som ha arbete hela året kontant 3 624 kronor, varav 20 % utgöra 724 kronor; då äro inga som helst avdrag beräknade. Till detta skatteavdrag komma 6 % i försäkringspremier för sjömanspensioneringen, vilket gör, att det samlade avdraget blir mera än fjärdedelen av den kontanta månadslönen. Härigenom synes vara visat, att beskattningen av sjömännen kommer att bli väl hög även om man stannar vid 15 %-avdraget som föreslagits i yttranden. Tillsammans med pensionsavdraget utgör det senare beloppet 761 kronor per år, vilket också är ganska högt. Rimligare och rättvisare hade varit med en skattesats på mellan 6 och 10 %. Då det emellertid kan tänkas att inom en nära framtid en skattereform, som tager hänsyn till sjöfolkets speciella förhållanden, kan komma till stånd och att därvid en rättvisare beskattningsgrund kan åstadkommas för sjöfolket, kan man måhända för det närvarande stanna vid 15 %-avdraget för de fall där debetsedel icke avlämnats. Detta så mycket mera som ju även för sjömännens del också skall ske en definitiv beskattning byggd på självdeklarationen. Här blir det ju arbetsgivaren som i förekommande fall skall inskaffa den slutgiltiga skattesedeln. Även om det är svårt avgöra hur detta skall kunna ordnas av redarna får man förmoda, att det i flertalet fall ändock skall bli möjligt. Stora svårigheter vid indrivning av kvarstående skatt komma att göra sig gällande, och troligen få redarna anmäla de flesta sjömännen till de lokala skattemyndigheterna i respektive rederiers hemorter.

På grund av vad ovan anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville besluta, att löneavdragsprocenten för sjömän, jämlikt 47 § andra stycket, måtte sättas till högst 15 %.

Stockholm den 10 november 1945.

Carl Lindberg.